

Núm. 1298 - Any XXVII
Epoca Segona
31 Gener 1932

Ceretània

Número solt: 20 cènts.

Redacció i Administració:
Plaça Salmeron, 1
PUIGCERDA

* * * Setmanari d'affirmació catalanista republicana * * *

Després de la tempesta

Hem tingut novament en diferents contrades de la nostra terra la fúria roja de la revolta anarquista.

La nostra gloriosa senyera barrada, la que simbolitzava la Pàtria Catalana, ha estat barroera i inconscientment substituïda per l'ensenyà revolucionària, taca de sang i odi, del comunisme llibertari.

Sortosament per a tots, pobres i rics, obrers i patrons, la nuvolada de la tempesta ha passat. Torna ja a desenvolupar-se normalment la vida del treball quotidiana; torna novament a onejar magestuosa la nostra ensenyà en els llocs on havia estat arrabassada; el temps, de poc en poc, anirà esborrant l'engunys record d'aquells jorns sacrificats estupidament al neguit revolucionari.

Però el fet d'haver sigut fugissera la revolta; haver quedat reduïda la proclamació del comunisme a comptades poblacions de la nostra terra; l'haver estat dominat el moviment en poques hores, no ha de treure gravetat als aconteixements, més greus que per ells mateixos, com a symptomàtics d'un enervament social i polític que cal no oblidar, si volem evitar i fer impossibles futures i més greus sorpreses.

La possibilitat de nous desordres, de noves vagues revolucionàries, és una possibilitat tan pròxima perque no hem d'oblidar que s'ha vingut predicant per terra catalana un dia si i un altre també la glorificació de l'esperit anarquista que culminà, ja fa anys, en la nefasta personalitat d'En Ferrer i Guàrdia. La classe política avui dominant a Catalunya, l'Esquerra, ha dut enverinant el plet de la rabassa, tot el fel i engrunyiment d'unès enganyoses reinvindicacions agrícoles, a les nostres pagesies. Quan més necessari era que el Govern de la Generalitat fés obra de pau i de concòrdia entre els catalans, hem vist la seva més alta magistratura lliurada als braços d'aquell anarco-sindicalisme que tants dies de dol i de vergonya ha costat a la nos-

tra terra. I en els moments més crítics hem pogut comprovar com aquells representants parlamentaris que havia obtingut l'Esquerra en la nostra Catalunya, si no servien per a defensar les nostres llibertats, en canvi no s'estaven d'incitar a tota mena de campanyes de denostació i vexació dels defensors materials de l'ordre públic.

Si aquesta ha estat la sement que des de fa mesos es ve conreuant, com ha d'extranyar fruitint reiteradament en abundància els esbarzers de la revolta.

Amb una política d'infantil incompetència cada dia es va desgranant més i més la riquesa econòmica i de retop, naturalment, els nostres obrers en pateixen les conseqüències. Les estadístiques cada hora més alarmants del nombre creixent dels sense feina ha de fer obrir els ulls a la massa obrera per a veure on menen les elucubracions econòmico-socials dels que tenen actualment la direcció de la cosa pública.

Desviant l'extremisme catalanista d'ahir en profit d'un sindicalisme confusional trobem en tots els ordres de la vida pública catalana una manca de catalanisme vergonyós. Gràcies a n'aquest desarrelament del sentiment de pàtria que porten les prèdiques de l'Esquerra, la nostra senyera que en temps de la Dictadura era perseguida pels esbirros de l'Unió Patriòtica, s'ha pogut veure suara ofesa per mans de professionals de la revolta i d'exaltats inconsients.

Contra aquest rampell de violència anarquistant que portaria la nostra ruïna moral i material, cal oposar-hi un pregon sentit de civilitat i de respecte a la llei. Contra aquella desviació del sentiment de pàtria cal predicar tot-hora la doctrina netament catalanista que agermana a tots els catalans, siguin patrons, siguin obrers, sota un mateix ideal i un mateix amor per la grandesa i llibertat de Catalunya.

FRANCESC D'A. VENDRELL

Juli Borrell

L'il·lustre pintor cerdà ha tingut exposades, a les Galeries Laietanes, les seves últimes obres, del 9 al 22 Gener.

Són 32 les telles exposades i totes elles donen la sensació de que l'artista ha arribat a un complet domini de la tècnica.

Ens presenta Borrell una varietat de temes i tots superbament reeixits.

El monstre ciclopic (1) és una meravella d'expressió i de llum. Tota la grandesa del monstre hi és vista amb una mestriola serenitat, circumstància difícil per a no deixar-se dur per la voluntat del motiu. La llum hi és abocada amb seny i mesura.

Estany de la Pradella, Pireneus Orientals (4) i *Estany de les Bulloses* (6). Aquest darrer, vist a la mitja llum de la tarda, té una força d'expressió coprenedora. Totes les gammes de l'hora i l'encís lluminós són vistes amb claretat d'expressió, domini de color i mà ferma. Un estany al matí, ens diu obertament com expressa el mestre les meravelles de llum. Recorda l'estany i l'hora aquelles cales mallorquines, d'aigües blavissimes, de les quals digué el mestre Russinyol que semblava hi haguéssin abocat tot el blau-ultramari del món. Borrell ens mostra aquestes aigües blaves amb una intensitat immillorable. Hora d'hivern, així mateix, paisatge net i crú.

Núria sota la neu, Des del Calvari de Núria, L'era d'En Riba, Núria, (11, 12, 13). Maneig de grisos. Neu. Cel de plomb. Justa expressió i sensibilitat. Els grisos, tocats mestriolament pels francesos, troben al domini de Borrell un executor just i sensible.

Altar dels Dolors, Llosats i xemeneies, Carrer dels Ferrers (Puigcerdà) (24, 25, 26). Justa expressió. Sembla talment que hom hi vegi caure aquella boira ploranera de les tardes a Puigcerdà, la pluja invisible. El «vernissage» obligat.

I per a que no hi manqui a la paleta del mestre ni un sol color, ens presenta dos retrats.

No és freqüent en un pintor el domini del retrat i el paisatge; generalment el paisatgista no dóna a les figures el tò i mesura convenient, com

el retratista no reixa al paisatge. Borrell, pintor completíssim, exposa dos retrats, que són, al modest entendre del cronista, una meravella.

(8 i 9) Aquest darrer, un retrat amb tots els avantatges del pintor de figures d'excel·lent factura. Serenitat, magestuosa expressió, però, una senyora amb «pose» que en comptes de posar davant un objectiu, ho fa enfront d'una tela, uns pinzells i un artista. Un retrat com tots i excel·lentment realitzat. En canvi, el senyalat amb el n.º 8, mereix capítol a part.

Una senyora llegint el diari, cabell blanc, ulleres, que mira de reüll — com es sol dir — amb la vista desviada lleugerament dels vidres, com obeïnt a la presència imprevista d'un visitant... tot això amb una justesa infinita. Si la naturalitat és la condició indispensable per a reflectir armònicament la realitat d'expressió, aquest retrat és una obra mestre.

Juli Borrell és un artista excels. Pintor artista que sab veure tots els matisos d'ambient i hora. Que diu el que veu i el que pressent, que ultra plasmar la realitat que copsa la seva vista, paleta rica de colors, troba sempre el tò just impressionista, fruit d'un equilibri sòbri i fonamental.

Influència d'escola? No. Artista propi, per temperament, per convicció.

Els rètols «adquirits» que són un èstímul i, si més no, ajuden a «fer art» gairebé en totes les telles exposades, diuen prou bé l'èxit obtingut.

CERETANIA s'associa joiosament als admiradors de Borrell i sent efusivament els èxits de l'artista.

Que no li manquin mai els colors a la paleta i no senti la més lleu minva de generosa aportació artística, per la glòria de les coses nostrades.

Nota del Foment del Turisme

El Foment del Turisme de Puigcerdà es complau en fer públic que ahir s'inaugurà, en els baixos de la Plaça de Catalunya, de Barcelona, l'Exposició Nacional de Turisme, en la qual la nostra vila es troba representada creiem que ben dignament.. En principi s'havia adquirit un stand normal, però, l'evidència ens obligà a ampliar-lo a fi de que fós més addient amb la importància turística de Puigcerdà.

El nostre Ajuntament, convençut de que cal conservar (i agrandir si és possible) l'anomenada de la nostra vila, ha complert com a bò. Cal remerciar-le'n.

El gran artista Juli Borrell ha palestat una vegada més el seu gran amor per la Cerdanya; encara queden idealistes. Només direm que ha quintuplicat el que nosaltres ens atrevírem a demanar-li.

Altres col·laboracions hem tingut que farem públiques en son dia; gràcies a tots.

L'Exposició esmentada serà clausurada el dia 14 de Febrer.

Es ven la casa n.º 40

del carrer d'Espanya d'aquesta Vila. Completament nova, composada de sis pisos. Renta 6.000 pessetes al any

Rao: BANCO CERETANO

Centre Tècnic Administratiu

baix la direcció de personal titular
Peritacions y plans de finques
Tramitació d'expedients, etz.

DIRECCIÓ:
F. DE LA HITA
PUIGCERDÀ
Telèfon, 77

MAGATZEMS LA SALDADORA

Plaça Cabrinetty, 5 PUIGCERDÀ
Antigua casa MARGINET

TOT A PREUS DE RECLAM

Teixits, Gèneres de punt, llenceria, sederia, llaneria, edredons, flassades i tots articles similars. SEMPRE NOVETATS

Visiteu aquesta casa abans de comprar

TRIBUNA LLIURE

Per a que el veí, el ciutadà, pugui directament expressar la seva manera de sentir i de pensar sobre els problemes col·lectius i d'interès general per a la nostra vila i comarca, inaugurem avui aquesta secció en la qual qualsevol dels nostres lectors hi podrà col·laborar sense altra limitació que les qüestions polítiques i religioses.

Els originals, dintre sobre i firmats, apart els que vulguin aparéixer amb pseudònim, han d'enviar-se a la nostra Redacció per tot el dijous de cada setmana.

El ciutadà diu:

Ja seria hora, ciutadà Batlle, que amb la força i l'autoritat que us dóna el càrec que per elecció popular us fou concedit, acabéssiu, amb mides radicals, la sèrie d'atropells a la propietat que, des de fa algunes nits, es duen a cap a la nostra vila per gent indigna de romandre un moment més entre persones.

No parlem del fet ocorregut dies enrera de trobar-se un home mort en una vorera d'un carrer cèntric de la nostra vila, després d'ésser vist durant la nit per altres persones, sense ésser-ho —casualitat!— per a qui tenia el deure de veure'l i d'auxiliar-lo. No parlem, tampoc, dels repetits escàndols en les cases de mala nota, sinó estrictament del fet de que en la nit del dimarts de la setmana passada fossin trencats o arrencats una

munió d'«arrestadors» de diferents portes de distintes cases dels carrers de la Llibertat, Espanya i Revolució, arribant fins a llamar algun barrot de reixa: el qual fa suposar que hi ha gueren de passar bona estona per a fer-ho.

Una darrera l'altra, són moltes les queixes que heu rebut, però, fins ara no s'ha vist posar remei a aquest mal. Cal doncs que dongueu ordres severíssimes als empleats municipals encarregats de la vigilància nocturna; i si aquests com fins ara han demonstrat d'una manera palea la seva ineficacitat, ja sigui per dessídia o per desobligació, siguin substituïts per gent que sapiguen fer honor al càrec que els hi ha estat conferit i a la confiança dels veïns que dormen tranquil·ls sota la seva vigilància.

*Un veí del
carrer d'Espanya*

Dr. A. BAYÉS i VAYREDA

Ex-intern del sanatori Scheveizerhof de Davos-Platz

Ex metge agregat del Servei d'assistència Social dels Tuberculosos de Barcelona

MEDICINA INTERNA :: MALALTIES DEL PIT :: RAIGS X

Tractaments per la Sanocrisina, Tuber·culina, Neumotorax artificial, etc., etc.

Plaça Catedral, 35 - Tel. 303 VIC (Consulta de 11 a 1 i hores convingudes)

Ara més que mai

Es precis, d'una manera ferma i decidida, intensificar la campanya de catalanisme integral, tota vegada que, afers de política interior, han baixat considerablement el tò, aquell tò empès energicament quan la campanya prò-plebiscit.

Parlem tots plegats com si l'Estat fos ja concedit i la sospirada autonomia estés ja incorporada a Catalunya. I mentre nosaltres vivim alegres i confiats, els esdeveniments ens diuen com cada dia s'uneixen les veus unitàries i intransigents. Ahir

a Madrid per boca de Maura, avui a Burgos per mitjà d'una assamblea.

Mantenint la paraula donada al pacte de Sant Sebastián, tenint molt guanyat, amb tot, cal no oblidar els elements que votaran contra les nostres reivindicacions, els Unamuno, Royo, Maura i adeptes, i els, també, que avui per avui callen per disciplina de partit, però que al seu si no senten gens ni mica les nostres aspiracions, i malgrat una ideologia liberal i demòcrata, cova dins seu l'unitarisme secular, el confusionisme morbós, patrimoni d'aquella monarquia foragitada.

Els nostres partits, com els nostres homes, tenen un pecat d'origen que pot perjudicar sensiblement el pervindre de l'Estatut, i és la manca d'energies pro-catalanisme. Aquell dinamisme meravellós que es posa de manifest en campanyes electorals, dura, tan sols, en període electoral; passat aquest, donen lloc preferent a la justificació de la victòria o la derrota i, en tant no sigui concedida l'autonomia que volem, que ha estat compresa abans de la revolució pels homes que la feren, no és possible una lleugera minva de manteniment.

Homes de dreta, de centre i d'esquerra, penseu que per a obtenir unes mínimes concessions hem de coïncidir tots en un punt bàsic: Catalunya. Aquest punt ha d'ésser el nexe, el punt d'unió fins a l'assoliment de les nostres llibertats. Que l'afebliment de la nostra empresa Catalunya endins, no sigui per a encoratjar l'anticatalanisme enllà de l'Ebre, car, aleshores, tindrà dret el poble a arrossegar-nos a tots, dins la nostra responsabilitat, als que ens posem en contacte amb ells ja sigui per mitjà de la paraula o amb la ploma als dits.

Són encara molts els espanyols moguts per una passió mesquina i no comprenen, en absolut, ni les primícies de la nostra raó per a obtenir l'autonomia; veuen en tot «separatisme». La mesura que augmenta el nombre d'aquests, augment automàtic, cal refermar aquell dinamisme cobejós de que he parlat. A més incomprendió, major intensitat de batalla.

Ni l'esquerrisme bàsic, ni les tendències dretanes res tenen a veure amb el màxim amor a la causa nostra.

Recordem aquella Conferència Na-

cional Catalana de l'any 1922 i tinguem present a tota hora que el reconeixement del minimum de les nostres aspiracions catalanes, d'aquest plet constant amb els homes de l'antic règim, fou precisament degut a la nostra màxima energia.

El nomenat problema català, quina solució ovirem amb els homes de la República, no hauria tingut mai res de problema sense una mediatisació nacionalista. El regionalisme fracassà com fracassaria sempre una tendència d'afebliment.

Ara més que mai: Catalunya.

JONY

NOTICIARI

—Disfrutem d'un temps explèndit en tots conceptes: Sol brillant i temperatura agradableíssima.

Rajoleria i Teuleria RICARD TUSSET

GRAN ASSORTIT DE RAJOLS DE TOTES CLASSES
FABRICACIÓ ACURADA :: PREUS MODICS

Font d'En Lleres

Puigcerdá

Rajoles i teules de tota mena

COSME GINESTA

BELLVER
(Lleida)

Mentre no ho haguem de pagar més tard.

•• Relotgeria Ceretana ••

Espanya, 40

PUIGCERDA

Reparacions garantides en rellotges
màquines de cosir i gramofons

—Ha passat uns dies entre nosaltres el nostre particular amic En Josep M. Mata acompanyat de la seva bella esposa.

Subscribiu-vos a CERETANIA

—S'estan ultimant els preparatius del gran sarau de Dijous Gras que tindrà lloc en el Teatre del Círcol. L'orquestra encarregada d'amenitzar lo és la

«The-New-Broadway», de Granollers.

No cal dubtar de que dit sarau assolrà un èxit dels grans que s'han vist.

Voleu gaudir dels concerts i notícies per RADIO i obtenir el millor aparell?

Visiteu a en J. REGUANT

—La brigada municipal està reparant una pèrdua d'aigua de l'Estany que causava una important fugida.

Aplaudim l'iniciativa d'aquesta reparació que era imprescindible.

—Ahir a la nit tingué lloc en el Teatre Ceretà un ball organitzat per als joves en revenja del ball de casals que fan d'èxit assolí el dissabte passat. Hi regnà força animació.

—Amb motiu de l'Exposició Nacional de Turisme que es celebra a Barcelona, es troba en aquella capital el nostre volgut director, En Manuel M. Vesa.

LIGNITS DE DAS

Excel·lent combustible Preu limitat

Demaneu-lo a **JOAN PLANAS DAS**

Vendo por ausentarme, Casa-Torre Cerdanya Francesa, cerca de Bourg Madame, pié estación. Amueblada confort moderno. Razón: Córcega, 292 (tienda) Barcelona

Joan Anglada Vilardebó Despatx a Vich:

ADVOCAT

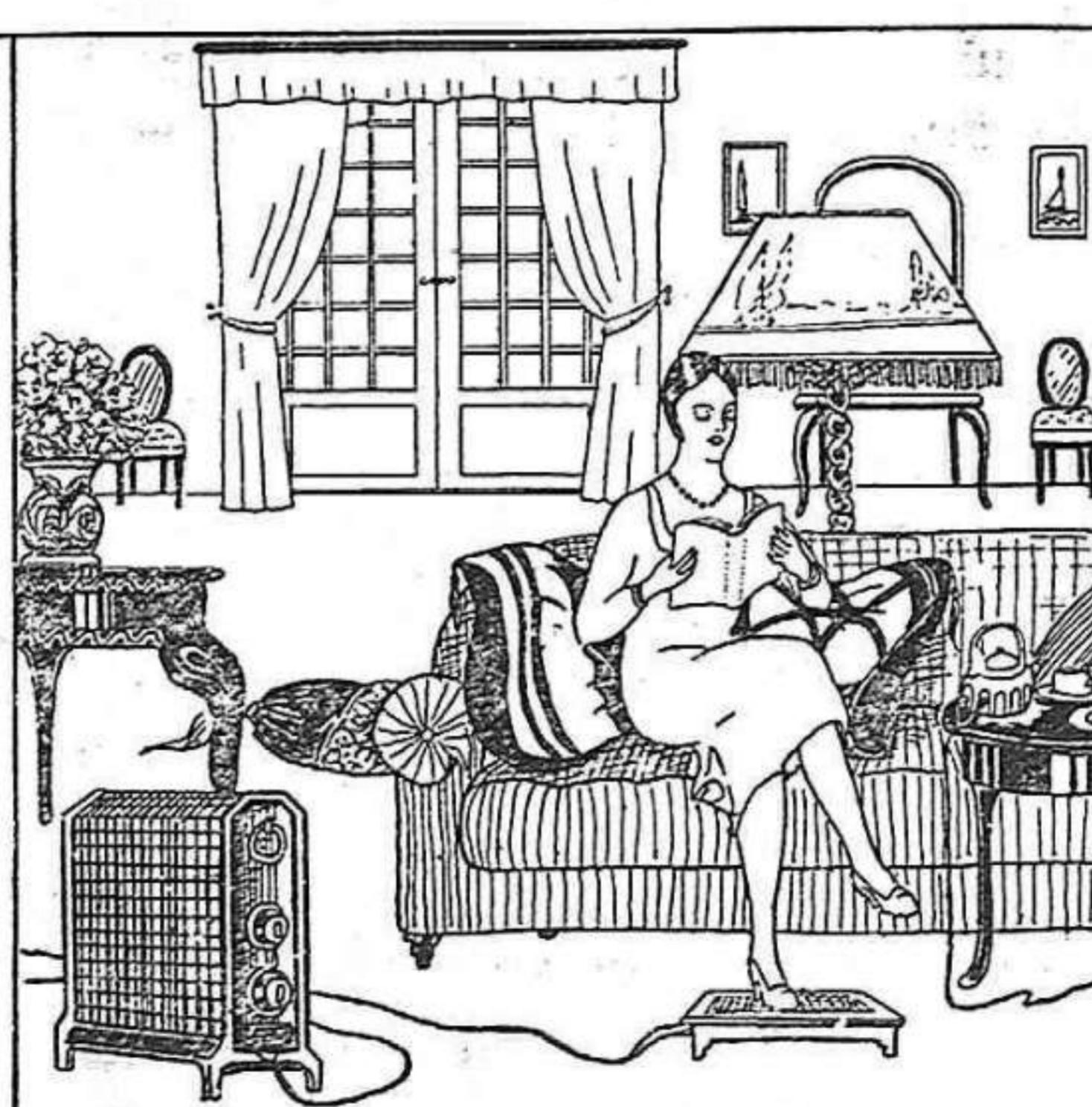
Exercici en els partits de Puigcerdá i Vich

Riera 31

*Vuestro hogar será confortable
si utilizáis los pequeños
aparatos eléctricos ca-
seros, que reúnen las
máximas condiciones de
COMODIDAD, LIMPIEZA y ECONOMÍA*

*Con buena luz, con la
temperatura de vuestra ha-
bilidad templada y con los
pies calientes, escribireis,
leereis y trabajareis más
intensamente.*

*Existen estufas y "calienta pies" eléc-
tricos cuya consumo de electricidad
es reducidísimo.*

SOL·LICITEU SENSE COMPROMIS INFORMES EN LES NOSTRES OFICINES:

"Energía Eléctrica de Cataluña, S. A."

PUIGCERDÁ: Espanya, 7

VICH: Verdaguer, 14 i 15

DECORATS I TREBALLS LLISOS DE GUIX

Encanyisats ordinaris

Encanyisats metàl·lics "SIMPLEX"

els més bons i pràctics

Tots els enguixats són acabats amb guix blanc superior

PREUS MÒDICS

Per encàrrecs:

MARCELI FUXET
BOURG-MADAME

FUSTERIA Ebenisteria Mecànica
Josep PADRENY Es faciliten presu-
BELLVER postos per a obres
(CERDANYA)

RICARD MASCLA RECADER
Alp - Bellver - Martinet - Puigcerdà
i viceversa

Rec, 18 - T. 10.302 - Barcelona

Per no poguer atendre'l
ES VEN el conegut i acreditat establiment
de venda de comestibles i altres gèneres del carrer Major (Santa Maria, 4) i un hort ben assoleiat vora l'Estació

Gràfiques Ceretània - Puigcerdà

Débiles
Elixir Callol
que da Vida y Juventud

Es } rápido
 } científico
 } agradable

:: Carbons propis per a cuina i calderaccio ::

Vda. de S. ARRO

TELEFONO, 35

Espaïosos terrenys per edificar en venda
explèndidament situats, vora l'Estany, amb vistes sobre
la Cerdanya Francesa i Espanyola, i altres situats prop
del Camp de Golf inaugurat recentment.

Raó: ESTEVE ARRÓ (Casa Aldran) PUIGCERDÀ

Els riquíssims turrons de crema RIU

són una especialitat de la Confiteria d' ALBERT BONET
Turrons llegítims de Jijona, Alacant, Lleida, Massapá, Crocant, Cadiz, etc.

Assortit de paneres apropiades per a regal

Neules de llet - Vins - Licors i Xampany's de les millors marques
Tota compra de 2 pessetes dóna dret a un bitlet regal de la Panera exposada

HOTEL
Terminus

= TOT CONFORT =

Davant l'Estació del Transpirenenc
Meravelloses vistes panoràmiques
Cuina excellent - Servei acurat
Habitacions Espléndides

PREUS RAONABLES

RICARD ALTIMIRAS

Telefon, 8 - PUIGCERDA

**AVINGUDA
SCHIERBECK**

Venda de Xale's

Pagament a terminis
i al comptat

Construccions a gust del
comprador o ja edificades

Raó:

MIQUEL PONS Procurador
Puigcerdà

Gran Hotel - Restaurant

TIKAIRE

PUIGCERDA

Reformat completament

- Calefacció Central
en totes les dependències de l'Hotel
- Quartos de bany i dutxa
- Gran confort
- Llum e èctrica - Garage
- Autòmnibus de l'Hotel a tots els trens
- Llibertat, 3 Teléfon, 24

Almacen de Materiales de Cons- trucción

- CEMENTOS
- YESO
- CAL HIDRAULICA
- AZULEJOS
- ETC. ETC.

FRANCISCO
BARNOLA
Rambla del Casino
PUIGCERDA

Fàbrica d'Articles de Passamaneria

Fantasia i Novetat

EN SEDA ARTIFICIAL, LLANA,
COTÓ I METALL OR I PLATA

VENTURA I COT L TDA.

Despatx: Riereta 35 - 1er
Telèfon, 23351

BARCELONA

Gafons - Agramans - Cordons - Trenes - Borles
Cintes per a elàstis, cinturons i lligacames
Especialitzats en Sarrells per a Vànoves
LAMPARES I TAPISSERIA

VENDES EXCLUSIVAMENT
AL MAJOR

Anónima

Alsina-Graells de A. T.

Despacho Central del F. C. Trans-
pirenaico de Ripoll a Puigcerdá

PUIGCERDA

En el citado D. C. y para mayor comodidad de los viajeros se facilitan billetes combinados con destino a las estaciones siguientes:

Alp

Ribas

Ripoll

Vich

Torelló

Manlleu

Barcelona